

YTTRANDE

Datum

2018-06-28

Till

Universitetskanslerämbetet

Yttrande över Kvalitetssäkring av forskning (2018:2)

Sammanfattning

Hög kvalitet i den forskning som bedrivs i Sverige är viktig för samhällets framtida välbefinnande. De som genomför forskningen på landets lärosäten är forskare och lärare. Sveriges Ingenjörer representerar 150 000 ingenjörer varav cirka 5000 är verksamma inom universitet och högskolor.

Sveriges ingenjörer har tagit del av rapporten ”*Kvalitetssäkring av forskning – en rapport av ett regeringsuppdrag*” (2018:2) och vill lämna följande synpunkter:

- Sveriges ingenjörer tillstyrker sättet att kvalitetssäkra genom att granska lärosätenas eget kvalitetsarbete.
- Resurserna till forskningen måste värnas. Nya uppdrag åt lärosätena måste noggrant avvägas mot tillgängliga resurser så att inte kärnverksamheten drabbas negativt.
- Att UKÄ följer och tar fram statistik på andelen visstidsanställningar inom högskolesektorn är bra och bör fortsätta. Det är en kvalitetsfråga.
- Processerna för att rekrytera personal till lärosätena måste ske på rätt sätt för att bevara meritokratin. Att så sker behöver granskas bättre.
- Samverkan inom forskningen gynnas av det förslagna sättet att kvalitetssäkra forskningen på, då det främjar diversitet i samverkansformerna.

Allmänna synpunkter

Sveriges Ingenjörer ställer sig positiv till sättet som föreslås i rapporten för att kvalitetssäkra forskningen, nämligen att granska lärosätenas kvalitetsarbete. Det är kvalitetsdrivande och flyttar arbetet kring

kvaliteten närmre verksamheten. En bättre integrering mellan forskning och utbildning är en bra målsättning samt att bygga vidare på det system för kvalitetssäkring av högre utbildning som redan finns.

Värna resurserna till forskningen

För att lärosätena ska kunna bedriva sitt kvalitetsarbete krävs resurser. Det är därför viktigt att de nya krav som kommer att ställas på lärosätena i och med den nya kvalitetssäkringen, är rimliga. Lärosätena granskas av fler instanser. Samma sak bör då inte utvärderas i flera olika granskningar, vilket kan orsaka onödig administration och kostnader. Resurserna till lärosätenas kärnverksamhet måste värnas. Redan idag åläggs lärosätena många uppdrag utöver forskning och utbildning. Med mer administration riskerar också de anställda forskarna sinkas än mer i sitt arbete.

Arbetsvillkor för forskare påverkar forskningen

Forskningen och utbildningen på lärosätena utförs av individer. Vad de presterar påverkas av deras arbetsvillkor och arbetsmiljö. En särskild villkorsfråga handlar om den stora andelen visstidsanställningar inom högskolesektorn. Anställningarna är inte i fokus i den föreslagna kvalitetssäkringen, men det påverkar ändå kvaliteten i forskningen.

De många visstidsanställningarna avskräcker kompetenta ingenjörer för att ens söka arbete inom högskolan, vilket innebär en förlust av kompetens för högskolesektorn. En otrygg anställning ger också dåliga förutsättningar för att göra ett bra arbete, vilket i slutändan drabbar kvaliteten i både forskning och utbildning.

UKÄ följer och tar numera fram statistisk på andelen visstidsanställningar inom högskolesektorn. Detta är positivt och bör fortgå för att synliggöra hur det faktiskt ser ut och för att ge lärosätena incitament och bra underlag i att diskutera och arbeta med frågan.

Rekryteringarna påverkar kvaliteten

Meritokratin är viktig för att förtroendet ska bestå för akademien som en institution som bygger på kunskap och kompetens. Tyvärr finns brister i hur rekryteringen av personal till universitet och högskolor går till. Tjänster utlyses inte, utlyses mycket snävt eller på ett bristfälligt sätt. Det handlar även om hur de inkomna ansökningarna behandlas och bedöms av lärosätena. Rekryteringsprocesserna måste vara rättvisa för dem som söker, men också göras på ett bra sätt för att hålla hög kvalitet i verksamheten. Förslagsvis kunde detta ämne vara föremål för tematisk granskning.

Kvalitetssäkringssystemet som föreslås understödjer samverkan

Sveriges Ingenjörer har arbetat länge för att samverkan ska vara en naturlig del av både utbildning och forskning. Den samverkan som initieras utifrån lärosätenas eget behov och av forskare och lärare själva utifrån insikten att det gynnar deras verksamhet, har bäst förutsättningar att bli framgångsrik och livskraftig. Sättet som föreslås för att kvalitetssäkra forskningen understödjer denna syn genom att låta lärosätena själva analysera och visa på den samverkan som sker och hur verksamheten drar nytta av den. Det borgar för god kvalitet i samverkan och möjliggör diversitet, vilket vi välkomnar.

Josefin Utas
Utredare

Richard Malmberg
Förbundsdirektör